

Socialministerens evalueringsrapport om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten (juni 2002) viser nogle forhold i forbindelse med implementeringen af den oprindelige lov, som Socialdemokratiet forventer at socialministeren konkretiserer over for amter og kommuner. Socialdemokratiet vil især pege på behovet for en opstramning af tilbagemeldingen fra f.eks. bosted til det politiske system, hvor evalueringen klart viser, at der sker tab af vigtige informationer i nogle administrative led, så (amts)kommunalbestyrelsen ikke får tilstrækkelige oplysninger om de problematiske forhold, der opleves i gennemførelsen af tilbudet til borgeren.

Evalueringen viser også, at mange medarbejdere ikke har modtaget tilstrækkelig information om lovens regler og intentioner til, at de føler sig i stand til at efterleve den fuldt ud. Der er derfor behov for fortsat uddannelse, vidensformidling, erfaringsudveksling og træning, så magtanvendelse kan holdes på et absolut minimum.

Flere har peget på behovet for en kortere og mere klar vejledning i anvendelsen af reglerne, hvorfor Socialdemokratiet gentager opfordringen om, at der udsendes en ny vejledning, som især er målrettet for det personale, der ofte vil have en kortere uddannelsesmæssig baggrund og som ofte er ansat i en deltidsstilling, hvilket også giver begrænset tid til uddannelse og vidensopsamling.

Det er vigtigt, at alle medarbejdere er vidende om reglerens begrænsninger i forhold til, af hvem og hvornår der må tages beslutning om en magtanvendelse i forbindelse med gennemførelsen af omsorgen.

Det er ligeledes vigtigt, at alle kender forskellen på de planer, der skal udfærdiges i forhold til reglerne om magtanvendelse og andre planer (§ 111-planer), så der ikke sker en form for legalisering af magtanvendelse i de personlige handleplaner.

Socialdemokratiet vil kraftigt opfordre socialministeren til at genoverveje at efterkomme ønskerne i de høringsvar, der anbefaler nedsættelse af en udviklings- og erfaringsopsamlingsgruppe til støtte for den videre implementering af loven og for at sikre faglig udvikling i de enkelte områder og på tværs af områderne. Socialdemokratiet finder, at en sådan gruppe vil højne mulighederne for en effektiv evaluering i

2006-07, og gruppen kan være med til at give brugerorganisationer og de faglige organisationer tryghed for, at der sker en god udvikling på området. De nævnte organisationer besidder stor indsigt i de problemer der er, når omsorg, pleje og socialpædagogisk behandling skal gennemføres for mennesker, der har svære funktionstab og som har mistet store dele af sin egenkompetence. En sådan gruppe vil også kunne følge den teknologiske udvikling, så nye teknologiske midler kan indgå som »hjælpemidler«, hvilket især vil kunne lette forholdene omkring personer, der ikke kan tage vare på sig selv, hvis de forlader bostedet uden ledsagelse.

Socialdemokratiet er uenig med socialministeren i, at det (amts)kommunale tilsyn ikke skal beskæftige sig med reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, idet myndighedstilsynet naturligvis må omfatte alle forhold vedrørende de berørte borgeres retsstilling i forhold til gennemførelsen af den visiterede ydelse. Ikke mindst da evalueringsrapporten viser, at ikke al magtanvendelse og alle indgreb i selvbestemmelsesretten registreres og indberettes løbende, finder Socialdemokratiet det vigtigt, at emnet tages op på det anmeldte tilsynsbesøg, så der ikke opstår myter om skjult magtanvendelse. Det er desuden vigtigt for, at der kan ske en systematisk afdækning af personalets eventuelle behov for faglig udvikling i at håndtere de forhold og problemer, der er på det enkelte sted.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget lægger vægt på, at omsorgen over for personer, der er ude af stand til at tage vare på sig selv; psykisk udviklingshæmmede og demente, skal prioriteres langt højere. Den hidtidige fokusering på retssikkerheden har været til hinder for lovligt at gennemføre basale og helt nødvendige omsorgstiltag for disse absolut svage grupper.

Dansk Folkeparti er på den baggrund enige i de lempelser, der lægges op til i lovforslaget, både når det drejer sig om lettere magtanvendelse, alarm/pejlesystemer og lempelser vedrørende flyttesituationer.

Når man taler om magtanvendelse er man inde på et meget følsomt område, og der er mange overvejelser, der skal tages i betragtning, men Dansk Folkeparti mener, at det er urealistisk at tro, at magtanvendelse i alle tilfælde kan undgås. Når der er tale om mennesker, der ikke kan tage vare på sig selv, som modsætter sig tandbørst-